

Vlaams
Parlement

ingediend op **479** (2020-2021) – Nr. 2
3 november 2020 (2020-2021)

Verslag

namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening
en Energie
uitgebracht door Andries Gryffroy

over het ontwerp van decreet

houdende instemming met het
samenwerkingsakkoord van 24 april 2020
tussen de Federale Staat,
het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest
en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest
betreffende de uitvoering van een aantal
bepalingen van richtlijn 2016/2284
van het Europees Parlement
en de Raad van 14 december 2016
betreffende de vermindering
van de nationale emissies
van bepaalde luchtverontreinigende stoffen,
tot wijziging van Richtlijn 2003/35/EG
en tot intrekking van Richtlijn 2001/81/EG

Samenstelling van de Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie:

Voorzitter: Gwenny De Vroe.

Vaste leden:

Piet De Bruyn, Inez De Coninck, Andries Gryffroy, Freya Perdaens, Wilfried Vandaele;
Bart Claes, Leo Pieters, Sam Van Rooy;
Tinne Rombouts, Koen Van den Heuvel;
Steven Coenegrachts, Gwenny De Vroe;
Johan Danen, Mieke Schauvliege;
Bruno Tobback.

Plaatsvervangers:

Annick De Ridder, Marius Meremans, Joris Nachtergaele, Axel Ronse, Nadia Sminate;
Carmen Ryheul, Stefaan Sintobin, Wim Verheyden;
Robrecht Bothuyne, Lode Ceyssens;
Bart Tommelein, Bart Van Hulle;
Chris Steenwegen, Tine Van den Brande;
Hannes Anaf.

Toegevoegde leden:

Jos D'Haese.

Documenten in het dossier:

479 (2020-2021) – Nr. 1: Ontwerp van decreet

De Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie behandelde op 27 oktober 2020 het ontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 24 april 2020 tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest betreffende de uitvoering van een aantal bepalingen van richtlijn 2016/2284 van het Europees Parlement en de Raad van 14 december 2016 betreffende de vermindering van de nationale emissies van bepaalde luchtverontreinigende stoffen, tot wijziging van Richtlijn 2003/35/EG en tot intrekking van Richtlijn 2001/81/EG (*Parl.St.* VI.Parl. 2019-20, nr. 479/1).

(Deze vergadering werd als videoconferentie georganiseerd.)

1. Toelichting door de minister

Minister *Zuhal Demir* stelt dat met dit ontwerp van decreet instemming wordt gegeven aan het samenwerkingsakkoord tussen de federale overheid en de gewesten in het kader van de NEC-richtlijn (richtlijn 2016/2284). De NEC-richtlijn heeft als doel grensoverschrijdende luchtverontreinigingsproblemen zoals verzuring, eutrofiëring en verontreiniging door ozon en fijn stof op leefniveau in de ganse Europese Unie aan te pakken. NEC staat voor nationale emissieplafonds (National Emission Ceilings).

De NEC-richtlijn legt aan België de volgende zaken op: reductiepercentages ten opzichte van het jaar 2005 voor de emissies van een aantal luchtverontreinigende stoffen; de richtlijn bevat een set doelstellingen geldig vanaf 2020 en een set geldig vanaf 2030; in 2025 moet een lidstaat op het lineaire pad tussen beide zitten; het uitwerken van een emissie-inventaris en emissieprognoses; het opstellen en vierjaarlijks bijwerken van een programma waarin België aangeeft welke maatregelen zullen genomen worden om de reductiedoelstellingen te halen en een kwantitatieve onderbouwing daarvan; het monitoren van de impact van luchtverontreiniging op ecosystemen en ten slotte een rapportering over al deze zaken.

De NEC-richtlijn werd in Vlaanderen omgezet door de opname in hoofdstuk 2.10 van titel 2 van het VLAREM (Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning) middels het besluit van de Vlaamse Regering van 27 oktober 2017.

Er zijn drie redenen waarom ondanks de omzetting nog een samenwerkingsakkoord nodig is. Ten eerste is de omzetting van de richtlijn door de drie gewesten niet volledig. Bepalingen inzake flexibiliteit en de publicatie van de Belgische emissiegegevens kunnen niet op gewestelijk niveau worden omgezet, maar vereisen afspraken tussen de gewesten. Die flexibiliteitsbepalingen houden in dat onder bepaalde voorwaarden kan afgeweken worden van de opgelegde reductiedoelstellingen. Dat gaat dan bijvoorbeeld over een extreem koude winter, waardoor meer brandstof verbruikt wordt, of over technische aanpassingen aan de inventaris. De evaluatie van die bepalingen moet op Belgisch niveau gebeuren. Een tweede reden vormt de juridische verankering van de verdeling van de reductiedoelstellingen over de gewesten en de federale overheid. Nog tijdens de onderhandelingen over de richtlijn werden op de Interministeriële Conferentie Leefmilieu afspraken gemaakt over de verdeling van de reductieverplichtingen over de gewesten. Bij de omzetting van de eerste NEC-richtlijn uit 2001 heeft de Raad van State gesteld dat dat niet volstond voor een goede omzetting van de richtlijn en dat een samenwerkingsakkoord nodig was. Terwijl de gewesten zich engageren tot kwantitatieve doelstellingen, bestaat de bijdrage van de federale overheid uit het nemen van een aantal specifieke maatregelen die de gewesten toelaten hun doelstellingen te bereiken. Een derde reden voor dit samenwerkingsakkoord is dat een aantal afspraken tussen de gewesten en de federale overheid moeten worden geformaliseerd. Om ervoor te zorgen dat België tijdig aan de verschillende verplichtingen kan voldoen, zijn afspraken nodig over het aanleveren van de gegevens van de betrokken

overheden en het compileren van deze gegevens in het opgelegde rapporteringsformaat. Deze drie zaken worden geregeld in het voorliggende samenwerkingsakkoord.

De minister vat samen dat het ontwerp van decreet een standaard instemmingsdecreet is en dat de noodzakelijke wijzigingen aan de Vlaamse wetgeving in functie van de omzetting van de NEC-richtlijn reeds zijn doorgevoerd met het besluit van de Vlaamse Regering van 27 oktober 2017. Dit samenwerkingsakkoord brengt op dat vlak geen wijzigingen meer met zich mee.

2. Bespreking

Mieke Schauvliege stelt dat ze bij dit instemmingsdecreet toch een bedenking heeft. In de toelichting bij het ontwerp van decreet staat duidelijk: "Zoals blijkt uit het Vlaamse Luchtbeleidsplan dat op 25 oktober 2019 door de Vlaamse Regering werd goedgekeurd, wordt verwacht dat het vaststaande beleid (...) volstaat om de Vlaamse emissieplafonds na te leven." Greenpeace spande in 2017 een zaak aan en heeft die gewonnen omdat Vlaanderen de luchtkwaliteitsnormen, die reeds van kracht zijn van 2010, op diverse plaatsen niet haalde. De rechter legde toen een dwangsom op van 1000 euro per dag waardoor Vlaanderen momenteel aankijkt tegen een dwangsom van 339.000 euro. Mieke Schauvliege heeft vernomen dat de Vlaamse Regering hiertegen in beroep gaat. Ze begrijpt dan ook niet goed hoe hier kan gesteld worden dat we de doelstellingen wel halen.

Het samenwerkingsakkoord impliceert ook dat als één van de gewesten de normen niet haalt, de andere gewesten daar de dupe van zijn. Zoals de toelichting stelt moet immers elk gewest de nodige maatregelen nemen om een overschrijding van zijn emissieplafonds te vermijden. Indien de emissieplafonds toch overschreden worden, gaat het gewest in kwestie na of de overschrijding kan worden gecompenseerd binnen België zonder dat het Belgische plafond wordt overschreden. Als Vlaanderen de doelstellingen niet haalt zullen de andere gewesten dus moeten meewerken en gaan we in Brussel of Wallonië schone lucht moeten aankopen. Dit lijkt haar een merkwaardige manier van werken. Schone lucht is een basisrecht voor elke inwoner.

Hoe denkt de minister aldus vooralsnog de normen te halen wetende dat men nu reeds met een veroordeling zit en welke extra inspanningen plant zij? Een antwoord op die vragen lijkt haar cruciaal om te kunnen beslissen over dit samenwerkingsakkoord.

Minister *Zuhal Demir* stelt dat de veroordeling waar Mieke Schauvliege naar verwijst niets te maken heeft met de voorliggende richtlijn. Dit samenwerkingsakkoord gaat over het halen van de doelstellingen van die richtlijn. Tevens wijzen alle modellen uit dat met het Luchtbeleidsplan 2019 de doelstellingen van de richtlijn in 2030 zullen worden gehaald.

Mieke Schauvliege herhaalt dat het Vlaamse Luchtbeleidsplan als luchtkwaliteitsplan niet voldoet en vraagt wat de minister zal doen om de normen te halen.

Minister *Zuhal Demir* stelt dat de doelstellingen van de NEC-richtlijn zullen worden gehaald. De minister is het dan ook niet eens met dit vonnis van de beslagrechter en heeft hiertegen beroep aangetekend. Een andere rechter oordeelde eerder dat dit Luchtbeleidsplan wel degelijk voldeed. Ze stelt ten slotte dat het mevrouw Schauvliege vrijstaat om samen met Greenpeace aldus belastinggeld te innen.

3. Stemming

Ter stemming gelegd wordt het ontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 24 april 2020 tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest betreffende de uitvoering van een aantal bepalingen van richtlijn 2016/2284 van het Europees Parlement en de Raad van 14 december 2016 betreffende de vermindering van de nationale emissies van bepaalde luchtverontreinigende stoffen, tot wijziging van Richtlijn 2003/35/EG en tot intrekking van Richtlijn 2001/81/EG (*Parl.St.* VI.Parl. 2019-20, nr. 479/1), aangenomen met 6 stemmen bij 5 onthoudingen.

Gwenny DE VROE,
voorzitter

Andries GRYFFROY,
verslaggever